

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

Zijdelingse vordering tegen nalatige bestuurders slaagt ! 1

Familiale onenigheid onvoldoende voor uittreding 1

Fiscale garantieclausule met zware gevolgen 2

WCO: Wanneer mag ik de volgende WCO aanvragen ? 2

Feitelijke vereffening in sommige gevallen toegelaten 3

WCO: verkopen beneden liquidatiewaarde soms geen probleem 3

Compensatie van volstortings-schuld en R/C-vordering 3

WCO: Een gerechtelijke reorganisatie vereist "echte activiteit" 4

WCO: Differentiatie in het organisatieplan moet "objectief" zijn ..4

Zijdelingse vordering tegen nalatige bestuurders slaagt !

Luc STOLLE

Een vennootschap had gedurende verschillende jaren geen jaarrekeningen neergelegd. Bovendien ontbraken processen-verbaal van de algemene vergaderingen, alsmede PV's van de raad van bestuur. Er waren geen aangiften in de vennootschapsbelasting ingediend en er was zelfs nagelaten bezwaar aan te tekenen tegen ambtshalve gevestigde aanslagen. Evenwel was de vennootschap ondertussen in vereffening en stelde zich de vraag of de fiscus de bestuurders rechtstreeks kon aanspreken voor deze nalatigheden. De vereffenaar, die de *actio mandati* tegen bestuurders van een vennootschap in vereffening kan instellen, liet na dit te doen. Dit belet, aldus het Hof van Beroep te Gent, niet dat een schuldeiser een zijdelingse vordering kan instellen tegen de bestuurders. Luidens art. 1166 BW kunnen de schuldeisers immers alle rechten en vorderingen van hun schuldenaar uitoefenen. De fiscus kan dan ook, bij wijze van zijdelingse vordering ageren tegen de schuldenaar van de vennootschap, *in casu* haar afgevaardigd bestuurder.

Het Hof wees naar het oordeel van de eerste rechter die al evenzeer geoordeeld had dat de fiscus hoedanigheid en belang had om de zijdelingse vordering in te stellen tegen de manifest nalatige afgevaardigd bestuurder.

Indien de afgevaardigd bestuurder zijn taak als een normaal diligent en voorzichtig bestuurder had opgenomen, dan waren er geen administratieve boetes gevestigd wegens het niet indienen van aangiften in de vennootschapsbelasting en waren er geen ambtshalve aanslagen gevestigd die overigens door een gebrek aan enig verweer definitief verschuldigd waren geworden. De afgevaardigd bestuurder is aansprakelijk voor de door de vennootschap geleden schade.

Dit arrest zal schuldeisers er ongetwijfeld toe aanzetten om manifest nalatige bestuurders persoonlijk aansprakelijk te stellen voor de gevolgen van hun fouten en nalatigheden, zelfs na faillissement of vereffening van de vennootschap.

Gent 28 februari 2011

Familiale onenigheid onvoldoende voor uittreding

Philippe VANDEN POEL

Een familiale onenigheid vindt haar apotheose tijdens de algemene vergadering: de meerderheidsaandeelhouders ontslaan er de bestuurder die indertijd door de minderheid was aangesteld. Voor de minderheid is dit de aanleiding om de gedwongen overname van hun aandelen te vorderen.

Maar de Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel kwalificeert het voorval niet als een "gegronde reden". Het ontslag is veeleer het gevolg van de regels die de werking van de

vennootschapsorganen beheersen. Het feit dat de meerderheid een bestuurder ontslaat, impliceert niet dat de rechten van de minderheid op onrechtmatige wijze zijn aangetast.

Nogmaals blijkt dat een goed voorbereid dossier noodzakelijk is om met succes een uittredingsvordering in te stellen, dit ondanks de afgezwakte bewijslast die voor de uittredingsvorderingen geldt.

Vz. Kh. Leuven 5 mei 2011

Het Hof wijst erop dat, indien de gewezen bestuurders over elementen beschikten die van aard waren om het door de belastingadministratie ingenomen standpunt tegen te spreken, zij die aan de vennootschap hadden moeten meedelen. Bij gebreke van enige reactie in die zin, is hun kritiek achteraf op de verklaringen van de belastingadministratie nutteloos.

Fiscale garantieclausule met zware gevolgen

Luc STOLLE

De aandelen van een NV worden overgedragen, doch enige tijd nadien blijken er problemen te zijn met de fiscus: de vennootschap moet een aanzienlijke belastingschuld betalen die betrekking heeft op een periode van voor de overdracht. Zij dagvaardt de gewezen bestuurders tot schadeloosstelling op basis van hun contractuele garantieverbintenissen, doch deze trachten zich op basis van diverse argumenten aan hun verantwoordelijkheid te onttrekken.

In eerste instantie verwijzen de gewezen bestuurders naar het feit dat de nieuwe bestuurders de fiscale aangifte laattijdig hebben ingediend. Volgens het Hof van Beroep te Brussel verhindert dit niet dat de gewezen bestuurders aansprakelijk zijn en blijven. Het Hof wijst erop dat de controle door de belastingadministratie sowieso tot de mogelijkheden blijft behoren, los van de laattijdige aangifte.

Daarenboven beroepen de gewezen bestuurders zich op het feit dat de door de vennootschap betaalde bedragen het resultaat zijn van onderhandelingen tussen de nieuwe bestuurders en de fiscale administratie waaraan zij niet hebben deelgenomen. Ook dit is, aldus het Hof, geen reden om de gewezen bestuurders van hun aansprakelijkheid te ontslaan. Zij werden immers uitgenodigd hun bijstand te verlenen in het kader van de belastingcontrole. Het zijn die besprekingen met de fiscus die tot een akkoord hebben geleid. Het Hof wijst erop dat, indien de gewezen bestuurders over elementen beschikten die van aard waren om het door de belastingadmi-

nistratie ingenomen standpunt tegen te spreken, zij die aan de vennootschap hadden moeten meedelen. Bij gebreke van enige reactie in die zin, is hun kritiek achteraf op de verklaringen van de belastingadministratie nutteloos.

Bovendien wijst het Hof erop dat indien aan de hand van de bij het dossier gevoegde stukken niet kan worden bewezen dat de voortzetting van het fiscale geschil tot een gunstigere rechterlijke uitspraak voor de vennootschap zou hebben geleid, de bijkomende belasting als schadepost voor de vennootschap in oorzakelijk verband staat met het foutieve gedrag van de gewezen bestuurders. Deze schade is dan ook gelijk aan het totale bedrag van de bijkomende belasting die voor de betrokken boekjaren is opgelegd.

De gevolgen van de hardleersheid van de gewezen bestuurders worden nog bitterder: zij worden niet alleen veroordeeld tot betaling van de in hoofdsom verschuldigde bedragen, maar zij moeten ook opdraaien voor de verhogingen, herinnerings- en andere bijkomende kosten. Het Hof oordeelt dat, indien de gewezen bestuurders hadden gedaan wat nodig was om de vennootschap tijdig de verschuldigde bedragen te laten storten, deze laatste dergelijke verhogingen niet zou hebben moeten betalen. Ook de interesten op het bedrag van de schadeloosstelling moeten aan de vennootschap vergoed worden.

Brussel 8 september 2011

Wanneer mag ik de volgende WCO aanvragen ?

Didier BAECKE

Wanneer een onderneming een verzoek indient tot het openen van een gerechtelijke reorganisatie (WCO) dient zij na te gaan of zij niet minder dan drie jaar tevoren reeds het openen van een gerechtelijke reorganisatie heeft aangevraagd en verkregen. Indien geen drie jaar zijn verstreken, kan de procedure enkel geopend worden wanneer ze strekt tot overdracht, onder gerechtelijk gezag, van het geheel of een gedeelte van de onderneming of van haar activiteiten (art. 23 lid 4 WCO).

De in deze bepaling bedoelde wachtermijn van drie jaar begint, aldus de Leuvense handelsrechter, te lopen vanaf de beëindiging van de eerdere gerechtelijke reorganisatie.

Maar het Hof van Beroep te Brussel is het daar niet mee eens: volgens haar is de opening van de eerdere procedure de begindatum van de wachtermijn.

Kh. Leuven 14 mei 2012

Brussel 2 oktober 2012

Feitelijke vereffening in sommige gevallen toegelaten ...

Philippe VANDEN POEL

De zaakvoerder-vennoot van een BVBA, een transportbedrijf, krijgt te maken met een mede-vennoot die geen enkele interesse meer toont in de vennootschap. Omdat elke *affectio societatis* tussen de beide vennoten zoek lijkt, beslist de zaakvoerder over te gaan tot de feitelijke vereffening door de verkoop van activa.

Plots schiet de mede-vennoot wakker en verwijt hij de zaakvoerder vrachtwagens te verkopen zonder naleving van de belangenconflictenprocedure (art. 263 W. Venn.). De rechtbank is evenwel van oordeel dat de mede-vennoot te

kort door de bocht gaat: de feitelijke invereffeningstelling is in de gegeven omstandigheden niet alleen begrijpelijk, bovendien impliceert ze niet dat de BVBA of derden hierdoor schade lijden; de verkoop en verhuur van vrachtwagens door en aan een transportfirma behoort nu eenmaal tot de gebruikelijke verrichtingen van een transportfirma zodat er geen reden bestaat tot toepassing van de belangenconflictenregeling.

Kh. Turnhout 24 oktober 2011

Verkopen beneden liquidatiewaarde soms geen probleem

Luc STOLLE

Het derde luik van de gerechtelijke reorganisatie (WCO) is de verkoop van een deel of het geheel van de onderneming onder gerechtelijk gezag. De rechtbank belast zgn. gerechtsmandatarissen met deze verkoop.

Overeenkomstig art. 62 tweede lid WCO dienen de gerechtsmandatarissen offertes in te winnen. Zij dienen daarbij te waken over het behoud van het geheel of een gedeelte van de activiteit van de onderneming, rekening houdend met o.m. de rechten van de schuldeisers.

Uiteraard is de liquidatiewaarde (opbrengst bij vereffening van activa en passiva) een belangrijke toetssteen bij de bepaling van de verkoopprijs. Immers, hoe meer geld de liquidatie op-

brengt, hoe meer er aan de schuldeisers kan worden betaald. En waarom zou men bijv. een bedrijfstak verkopen als men meer centen uit een liquidatie kan halen ?

Het Hof van Beroep te Antwerpen oordeelde dat de rechtbank bij de beoordeling van de verkoop andere maatstaven in aanmerking kan nemen. Zo kunnen de concrete omstandigheden meebrengen dat het behoud van de activiteiten van de overgedragen onderneming vereist dat de overdracht gebeurt tegen een prijs die lager ligt dan de liquidatiewaarde. Bij deze beoordeling kan uiteraard het behoud van de onderneming en de werkgelegenheid spelen.

Antwerpen 8 november 2012

Compensatie van volstortingsschuld en R/C-vordering

Didier BAECKE

Het blijft een vaak voorkomende discussie: kan een volstortingsschuld van een vennoot in geval van faillissement worden gecompenseerd met de R/C-vordering van diezelfde vennoot ?

Diverse hoven van beroep hebben deze vraag positief beantwoord.

Er is inderdaad geen enkele wettelijke bepaling die een aandeelhouder verbiedt zijn volstortingsschuld af te lossen door schuldvergelijking met een schuldvordering die hij op die vennootschap heeft. De vereiste gelden dienen daartoe niet speciaal gereserveerd en afgezonderd te zijn. Deze compensatie kan ook gebeuren met een schuldvordering die is opgebouwd door het niet-uitkeren van bijv. bezoldigingen of het ten laste

nemen van kosten van de vennootschap. Evenmin is een voorafgaande beslissing tot volstorting door het bestuursorgaan vereist. De vennoot kan m.a.w. vrijwillig overgaan tot een vereffening van zijn volstortingsschuld.

Het Gentse Hof besloot door te stellen dat de wederzijdse schuldvorderingen – enerzijds de volstorting en anderzijds de rekening-courant – zijn verknocht met het vennootschapsleven. Daarom komen zij in aanmerking voor compensatie, ook na de faillietverklaring. Het Hof verwijst expliciet naar een cassatiearrest in die zin.

Cass. 25 september 2006

Gent 25 juni 2007

Antwerpen 10 december 2009

Er is inderdaad geen enkele wettelijke bepaling die een aandeelhouder verbiedt zijn volstortingsschuld af te lossen door schuldvergelijking met een schuldvordering die hij op die vennootschap heeft.

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

De rechtbank meent dat de onderneming de last evengoed evenredig onder de schuldeisers kan verdelen zonder in aanmerking te nemen wie ze wel of niet nog nodig heeft. Op die manier zouden alle schuldeisers in zekere zin bijdragen tot het behoud van de continuïteit.

Een gerechtelijke reorganisatie vereist "echte activiteit"

Luc STOLLE

Een onderneming die een WCO aanvraagt, blijkt geen "echte activiteit" meer te hebben. De Antwerpse WCO-rechter leidt daaruit af dat hier niet de redding van het bedrijf vooropstaat, maar enkel het tijdelijk afschermen tegen een belangrijke schuldeiser. Meer nog, de rechtbank ziet in de WCO-aanvraag eerder een poging om tijd te winnen teneinde een twijfelachtig financieringsmechanisme met een verbonden onderneming uit te werken.

Dit is niet de bedoeling van de WCO, zo meent de Antwerpse rechtbank: van een echte visie op het herstel van de economische activiteiten (die overigens niet bewezen worden) van een levensvatbare onderneming is hier geen sprake. De vordering tot opening van de opschorting wordt dan ook afgewezen.

Kh. Antwerpen, 9 mei 2012

Differentiatie in het organisatieplan moet "objectief" zijn

Didier BAECKE

Een reorganisatieplan maakt een groot onderscheid tussen acht categorieën van schuldeisers op basis van de relevantie voor de toekomstige continuïteit. De schuldeisers die nog belang zullen hebben voor de vennootschap krijgen een aanzienlijk aandeel van hun vordering terug; andere schuldeisers krijgen geen terugbetaling bij gebrek aan enige relevantie voor de continuïteit van de onderneming.

De Rechtbank van Koophandel te Dendermonde oordeelde dat een differentiatie onder schuldeisers in beginsel mogelijk is (art. 49 WCO), doch zij meent dat de haar voorgelegde differentiatie

subjectief en willekeurig is. De rechtbank meent dat de onderneming de last evengoed evenredig onder de schuldeisers kan verdelen zonder in aanmerking te nemen wie ze wel of niet nog nodig heeft. Op die manier zouden alle schuldeisers in zekere zin bijdragen tot het behoud van de continuïteit.

Bij gebrek aan een objectief criterium inzake differentiatie onder de schuldeisers is het plan strijdig met de openbare orde.

*Kh. Dendermonde 18 april 2011
bevestigd door Gent 17 oktober 2011*

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Georges Henrilaan 431 - 1200 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 91 56 - Fax +32 (0)2 734 35 00
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Rue des Aubépines 44 - 5101 Namur (Erpent)
Tel. +32 (0)81 32 22 70 - Fax +32 (0)81 32 22 79
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2610 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be

Bezoek ook onze website: <http://www.meritius.be>

MERITIUS is a member of **CYRUS ROSS INTERNATIONAL EEIG**

With member offices in Austria, Belgium, Bulgaria, Denmark, Finland, France, Germany, Great Britain, Hungary, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland

www.cyrusross.com